

Positieve hint

Een wat groot uitgevallen OV-jaarkaart en een wit met groene paraplu waren de attributen die Dennis Bos, lid van de DIAS '95-commissie, minister Ritzen vrijdagmiddag 1 september op het Binnenhof aanbood. Een hint om de minister duidelijk te maken dat de Rijswijkse studenten de kaart graag in de huidige vorm willen behouden en niet van de regen in de drup willen komen.

Zo'n 170 aankomende studenten en een groot aantal ouderejaars hadden zich die vrijdagmiddag op Het Binnenhof verzameld. Met kreten als 'wij willen Ritzen zien' werd de minister uit de Trèveszaal gelokt. Om kwart over één kwam hij aangesneld. Zich staande houdend tussen de opdringerige journalisten wist Dennis de minister de reden van deze ontvangst duidelijk te maken.

De Rijswijkse studenten, of ze nu thuis wonen of op kamers hebben allemaal een ding gemeen: de OV-studentenjaarkaart. Zij zijn blij met de kaart en willen dan ook dat de kaart niet verder wordt 'uitgekleed'. Mogelijke gevolgen als het in sociaal isolement raken van studenten en

ouders zijn volgens de Rijswijkse studenten toch zeker ongewenst. Het zou de overheid - door het inschakelen van bijvoorbeeld hulpinstanties - op nog meer kosten jagen.

Een positief geluid, dat was de minister al lang niet meer overkomen. Hij nam de grote OV-kaart en de paraplu in dank aan. Jammer, de minister deed geen enkele toezegging. Wel besloot hij zijn toespraak met de woorden dat het op de TH Rijswijk goed studeren is, hij is er in april immers zelf geweest. (Caroline Beerman)

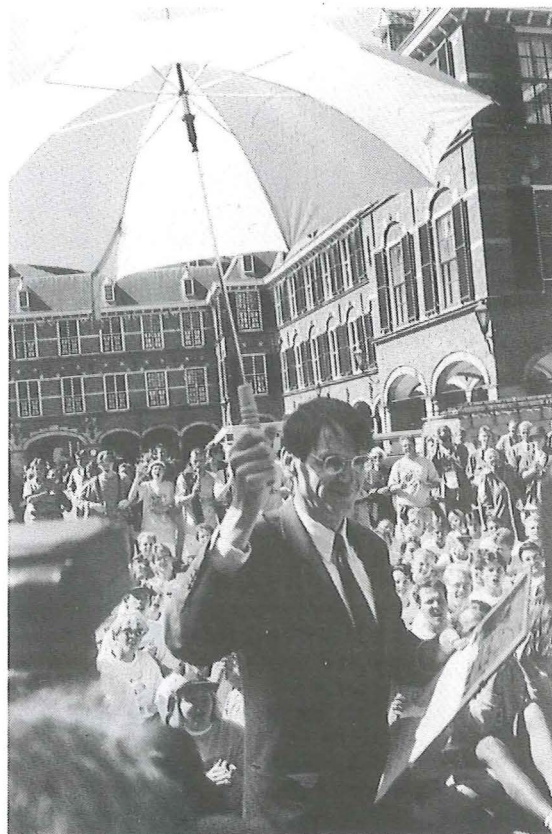

foto: Paul Witte

Wij moeten ...

Evenals bij andere hogescholen komt de bedrijfsvoering van de TH Rijswijk steeds meer onder druk te staan als gevolg van door de overheid opgelegde bezuinigingen en teruglopende studentenaantallen. In zijn toespraak ter gelegenheid van de opening van het studiejaar op 6 september verduidelijkte drs. J.P.L.M. Michalides, voorzitter van de centrale directie, dat er voor de TH Rijswijk twee oplossingen zijn... vernieuwen of inpakken.

(vervolg op pag. 5)

OP PAGINA

- 3 **Ik ben een echt mensensmens, een interview met het nieuwe directielid Joke Langenberg**
- 4 **Rijswijkse studenten gaan als een trein**
- 6 **Studenten gaan ondernemen**

Een nieuw studiejaar ... betekent voor de TH Rijswijk een nieuwe start.

Een nieuwe start ... voor de ruim 380 aankomende studenten. Een groot deel van hen heeft inmiddels een grondige kennismaking met de TH Rijswijk en haar omgeving achter de rug. De tiende DIAS was weer een groot succes.

Een nieuwe start ... voor alle studenten en personeelsleden. Hebben studenten naast hun studie nog voldoende tijd voor het studentenleven? Alhoewel het wetsvoorstel voor de prestatiebeurs net voor de zomervakantie door de Eerste Kamer is verworpen en het principe eerst lenen en achteraf terugbetalen hierdoor voorlopig (tot 1 september 1996) van de baan is, is de norm van het aantal studiepunten opgekrikt. Vorig jaar was 10 studiepunten nog voldoende voor het behoud van de

studiebeurs, vanaf dit studiejaar moet aan de norm van 21 studiepunten worden voldaan. Vijftig procent tegenover 25 procent vorig jaar. Dat is toch heel wat meer. Zowel studenten als personeelsleden zullen er het komend studiejaar hard aan moeten trekken. De studenten om het aantal benodigde studiepunten bij elkaar te krijgen en de docenten om ervoor te zorgen dat studenten geen studievertraging oplopen.

Een nieuwe start ... voor ons nieuwe directielid Joke Langenberg. Zij voelt zich erg welkom op onze hogeschool. Op pagina drie staat een interview met haar.

Een nieuwe start ... voor de redactie van TÈHaèR-Info! Ook dit jaar zijn wij van plan om jullie op de hoogte te houden van veel hogeschoolzaken. Alle steun hebben we hierbij nodig. Heb je informatie, suggesties, tips en opmerkingen; onze brievenbus hangt naast het 'smoelenbord' in de hal. Natuurlijk kun je ook bij de redactieleden terecht.

Oproep aan studenten

Inschrijving studiejaar 1995-1996

Heb jij je collegegeld al betaald en je vervolginsschrijving voor 1995-1996 ingeleverd? Inschrijving voor het GEHELE studiejaar 1995-1996 is alleen mogelijk als je aan deze (wettelijke) verplichtingen hebt voldaan. Een inschrijving, met een ingangsdatum later dan 1 september 1995, kan onder andere consequenties hebben voor je studiefinanciering.

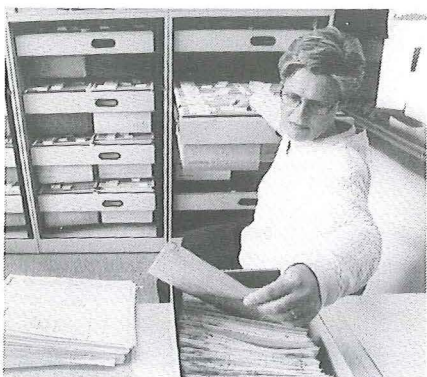

foto: Paul Witte

Neem daarom zo snel mogelijk actie.

Voor vragen over het inschrijvingsformulier kun je terecht bij het onderwijsbureau, loket 1e etage.

Voor vragen over collegegeld kun je terecht bij de financiële administratie, kamer 106.

COLOFON

TÈHaèR-info!, het informatiebulletin van de TH Rijswijk verschijnt acht maal per jaar (in september, oktober, november, december, februari, maart, april en mei) in een oplage van 2500. Het wordt verspreid onder studenten, personeelsleden en stagebedrijven.

Hoofdredactie:
Irma Gosliga

Redactie:
personeelsleden:
Caroline Beerman, Irma Gosliga,
Ignatius van Neerven,
Grada Vermin, Paul Witte
studenten:
Michelle Kuipers, Willem Perquin,
Jan-Willem Weijers

Eindredactie:
Caroline Beerman

Fotoredactie:
Paul Witte

Contact adverteerders:
PR & Voorlichting
Telefoon (070) 3401542

Grafische vormgeving:
Rob Hagman en Erwin Wolters

Lay-out en druk:
Rob Hagman en Bidjai Rangoe,
huisdrukkerij TH Rijswijk

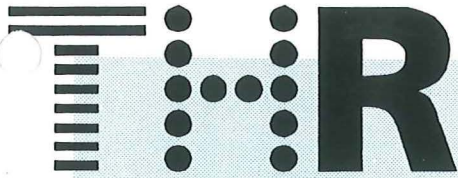
Deadlines kopij 1995/1996:
nr. 2 27 september 1995
nr. 3 1 november 1995
nr. 4 29 november 1995

Adres:
R.-K. Technische Hogeschool Rijswijk,
Lange Kleiweg 4, 2288 GK Rijswijk
Telefoon (070) 3401500
Telefax (070) 3192406

In memoriam

Net voor de zomervakantie ontvingen wij het droevige bericht van het overlijden van Michel Conraad en Vincent Edward Polderman. Beide broers, omgekomen bij een bergongeluk, waren verbonden aan onze hogeschool.

Michel studeerde in juli 1994 af bij de opleiding Elektrotechniek (afstudeervariant Telecommunicatie). Vincent zou begin september met dezelfde opleiding starten. Wij wensen familie en vrienden veel sterkte met het verwerken van dit grote verlies.

kort en bondig

Voor medewerkers THR

THRkort95.026

Trefwoord:

Bron:

Attentie	Willen alle docenten die in bezit zijn van video-banden deze bij Jan Sorge of Ineke Glaser afgeven. Deze videobanden komen centraal te staan in de bibliotheek.	Van Sorge
Openingstijden	Buiten de vakantieweken om, is ons "bedrijf" tot 20:00 uur open (vrijdag 18:00 uur). Het nut ervan moet vanuit ons groeien. Graag response. Lukt dit niet voor 1 januari 1996, dan sluiten wij hierna om 18:00 uur dagelijks.	Wilmot
Smoelenbord	Het smoelenbord is nodig aan een update toe. Willen alle personeelsleden een <u>recente</u> pasfoto bij de receptie inleveren.	Van Hooydonk
Wijziging postvakjes personeelskamer	Wilt u s.v.p. voor vrijdag 22 september a.s. zorgen dat uw postvakje leeg is! Wij gaan nl. het hele personeel op alfabetische volgorde rangschikken.	Hk/Dg

Kopij Kort en Bondig Deadline nr. 27 uiterlijk 25-09 bij Metta van den Bosch.

Agenda schooljaar 94/95

School- Jaarwk	data	bron	Tijds- duur	aktiviteit	Beke	Ruimte	School open tot:
3/38	Lesweek 3						
ma	18 sept						20.00 uur
di	19 sept	Ap		15.00 uur Vergadering-W 25 pers		125	20.00 uur
		Rm		8.30 MR-vergadering 20 pers			
wo	20 sept	Bu		15.00 uur Werkoverleg-E 6 pers		410	20.00 uur
		Vd		13.00 uur roosterbureau		117	
		Vd		13.50 uur roosterbureau		125	
do	21 sept	Ja		12.15 uur vergadering-Bk 26 pers		125	20.00 uur
		Bu		16.00 uur SWP 9 pers		410	
vr	22 sept						18.00 uur
4/39	Lesweek 4						
ma	25 sept	Bu		16.00 uur SWP 9 pers		410	20.00 uur
di	26 sept						20.00 uur
wo	27 sept	Rs		10.30 uur Feestcommissie 7 pers		117	20.00 uur
		St		10.30 uur tot 12.15 uur		125	
		Vd		13.00 uur tot 14.00 uur roosterbureau		117	
do	28 sept						20.00 uur
vr	29 sept						18.00 uur
5/40	Lesweek 5						
ma	2 okt						20.00 uur
di	3 okt						20.00 uur
wo	4 okt	Wm		13.00 uur EHBO		?	20.00 uur
		Vd		13.00 uur tot 14.00 uur roosterbureau		117	
do	5 okt						20.00 uur
vr	6 okt	Bu		10.00 uur tot 12.00 uur Taakbel. 10 pers		410	18.00 uur
6/41	Lesweek 6						
ma	9 okt						20.00 uur
di	10 okt						20.00 uur
wo	11 okt	Dysl		12.00 uur tot 14.00 uur dysl.		125	20.00 uur
do	12 okt						20.00 uur
vr	13 okt	Wm		13.00 uur EHBO		?	18.00 uur

'IK BEN EEN ECHT MENSENMENS'

Sinds 1 september jl. bestaat de Centrale Directie van de TH Rijswijk uit twee personen, Hans Michalides en het nieuwe directielid Joke Langenberg. Joke is afkomstig van de Leidse Hogeschool waar zij tot voor kort directeur van de afdeling Fysiotherapie en Logopedie was. Enkele dagen voor haar indiensttreding had de redactie een gesprek met haar.

Wat is de taakverdeling tussen Hans en jou?

'Mijn nieuwe functie is een niet bestaande baan. Een 'spookbaan' als het ware, die al jaren op papier aanwezig is maar nog niet is ingevuld. De reeds zittende directeur, Hans Michalides, moet misschien in het begin even wennen. Hij zal nu meer moeten overleggen. De preciese taakverdeling tussen ons is nog niet helemaal vastgesteld. Het is de bedoeling dat we met z'n tweeën starten en dat in de loop van de tijd het takenpakket wordt vormgegeven. In ieder geval spreekt het personeelsbeleid mij aan, zowel de beheers- als de zorgkant.'

Waar begin je mee?

'Ik probeer me zo snel mogelijk in te werken. Hierbij begin ik op de werkvloer. Ik wil werkbezoeken aan de studierichtingen brengen en praten met de hoofden, de docenten en de studenten. Graag wil ik weten wat hun verwachtingen zijn. Ik hou ervan om dat boven tafel te krijgen. Ik ben echt een 'mensenmens'.

Investeren in mensen, je kan toch niet managen vanachter een bureau! Voor het inwerken neem ik drie maanden de tijd. Daarna wil ik een meerjarenplan maken: wat ligt er, wat moet er, wat gaan we eraan doen. Een structuur voor de langere termijn.'

Is de overgang van de gezondheidszorg naar de techniek niet groot?

'Dat valt wel mee. Fysiotherapie is binnen de gezondheidszorg toch zo'n beetje de harde sector. Er werken veel mannen. En... hebben HBO-docenten niet dezelfde gedragskenmerken? Fysiotherapeuten zijn vaak trots op hun beroep. Wellicht dat dat bij technenuten ook zo is. Ik neem

redelijk veel deskundigheid mee. Onderwijs is onderwijs en ik draai al zo'n veertien jaar in het HBO mee. Het lijkt me ingewikkelder om over te stappen naar een baan die helemaal nieuw voor je is.

foto: Paul Witte

Techniek en gezondheidszorg hebben ook raakvlakken. Bij bepaalde takken van de gezondheidszorg spelen technische ontwikkelingen een steeds belangrijkere rol. Zo krijg je leuke dwarsverbanden. Bij Fysiotherapie wordt momenteel gewerkt aan het ontwikkelen van meetinstrumenten. Op de TH Rijswijk zou je kunnen kijken wat hierbij de mogelijkheden zijn. Bij de opleiding Technische Natuurkunde wordt veel met lasers gewerkt; bij Fysiotherapie gebeurt dat ook.

Vrouw en techniek, daar zie ik ook wel een uitdaging in. Ik ben waarschijnlijk één van de eerste vrouwen die een dergelijke baan in de technische sector bekleedt. Dat heeft toch wel enige uitstraling.'

Wat is je eerste indruk van de TH Rijswijk?

'Het monosectorale aspect van de TH Rijswijk spreekt me enorm aan. Het 'wij-gevoel' leeft op deze hogeschool erg sterk. Bijna iedereen kent elkaar en heeft het over hetzelfde, dat is uniek. Van je kleinschaligheid moet je je kracht maken. Ouders denken, dat is mooi, hier verzuipt mijn kind niet.

Als ik over mijn nieuwe baan vertel verbaast het me ook iedere keer weer hoe ongelooflijk goed de TH Rijswijk bekend staat.

Wat me ook opvalt is dat de studenten erg enthousiast zijn over hun hogeschool. Uit gesprekken met hen blijkt dat hier heel veel kan. En een eigen gebouw - de soos - maakt het studeren ook leuk. Gezelligheid is een belangrijke factor waarvoor studenten kiezen. Je moet het toch vier jaar naar je zin hebben.

Dat vind ik voor een baan ook belangrijk. In ieder geval heb ik er heel veel zin in en ik hoop dat ik over een jaar een onderdeel geworden ben van de Technische Hogeschool Rijswijk. Meer dan een foto op het prikbord of een geïnterviewde in het hogeschoolblad.' (Caroline Beerman)

Rijswijkse studenten gaan als een trein

Vrijdag 1 september 10.00 uur. De ochtendspits bereikt op het Haagse Centraal Station haar einde. Passanten kijken verdund, wat gebeurt daar op perron 10: studenten van de Technische Hogeschool Rijswijk maken een trein schoon. Iets wat normaal in de rangeerstations door de NS gebeurt.

De schoonmaakactie was een positief gebaar van de Rijswijkse studenten naar de Nederlandse Spoorwegen toe. De NS is vaak negatief in beeld, dat vinden de studenten onterecht. Zij verleent toch heel wat service. Om alle openbaar vervoerders hiervoor te bedanken werd een stoptrein van binnen en van buiten schoongesopt.

foto: Paul Witte

Het was een heel karwei. Honderd-zeventig eerstejaars studenten, die deelnamen aan de Driedaagse Introductie voor Aankomende Studenten, zijn zo'n anderhalf uur aan het poetsen geweest. Na afloop werden zij in de hal van het station door de heer Montanus van de NS toegesproken. Hij deelde Angelique Schrama, DIAS voorzitter, en haar

hulptroepen mee dat de slogan 'Studenten gaan als een trein' niet helemaal goed gekozen was. Op de spandoeken had 'Rijswijkse studenten gaan als een trein' moeten staan. Een groot compliment, nietwaar? Als dank voor hun actie kregen alle studenten een CD met trein-songs. (Caroline Beerman)

Nieuwe samenwerkingsvormen

Van een direct en persoonlijk bestuursmodel naar een bestuur op afstand. De studenten van de TH Rijswijk, erg betrokken bij het wel en wee van 'hun' hogeschool, zetten hier bij de aanvang van het studiejaar enige kanttekeningen bij.

foto: Jako Greuters

Gezocht: student met schrijftalent

Vlotte pen? Geïnteresseerd in alles wat met de TH Rijswijk te maken heeft? Gemiddeld een uurtje beschikbaar per week? Dan ben jij misschien de student(e) die de redactie van ons hogeschoolblad wil versterken. Ervaring in het schrijven is voor ons minder belangrijk dan enthousiasme en betrokkenheid. Staat trouwens leuk op je c.v. straks, zo'n redacteurschap.

Je schriftelijke reactie kun je richten aan de redactie van TéHaèR-Info! en deponeren in de kopijbus in de hal. Meer informatie bij Caroline Beerman, kamer 117, tel (070) 3401 542

Wij moeten

(vervolg van pag. 1)

Op humoristische wijze schetste hij voor medewerkers en studenten een herkenbaar beeld van een kleinschalige organisatie die moet knokken voor haar voortbestaan, maar gelukkig over prima vaklui beschikt. Velen zijn veranderingsgezind, hoewel het hun aan het hart gaat dat er geen ruimte meer is voor bepaalde aspecten van het werk. Een enkeling heeft zelfs eerder teveel ideeën dan te weinig.

Maar omdat niet alle veelbelovende ontwikkelingen even goed uitpakken, verlangen sommigen terug naar de 'goeie ouwe tijd' en dreigt het gevaar dat ze de animo verliezen die nodig is om bergen te verzetten.

De TH Rijswijk kan succesvol voortbestaan als monosectorale en zelfstandige hogeschool als er permanent door iedereen saamhorig aan één doel gewerkt wordt: vernieuwing die leidt tot verbetering. Maar dan wel op een manier die voor de vaklui plezier in hun werk waarborgt én tegelijkertijd door de

grootschalige concurrent niet overgenomen kan worden omdat die werkwijze door hen als te arbeidsintensief wordt gedoodverfd.

Na dit openingsbetoog kan het haast niet anders: degene die dit studiejaar zegt 'Ik heb het wel gezien; voor mij hoeft het niet zo nodig', zal door de dichtstbijzijnde collega begripvol op de schouder geklopt worden en te horen krijgen 'daar gaat het niet om; het gaat erom dat **wij moeten**'.

(Irma Gosliga)

THR Personality van het Jaar 1995

Tijdens de opening van het studiejaar werden de THR Personalities van het jaar 1995 bekend gemaakt.

De organisatoren van het THR 25-uursfeest, de studenten Marco Bakker, Maurice van der Knaap en Raymond Krop, werden enthousiast toegesproken door jubileumcoördinator Danny Davies. Helaas konden de andere twee organisatoren, Frits Jeijnsman en Bas van Eijk, hierbij niet aanwezig zijn.

Door het THR 25-uursfeest op onnavolgbare wijze samen te organiseren en te coördineren stelde dit studententeam de TH Rijswijk naar buiten toe in een goed daglicht.

Met deze uitreiking werd waardering uitgesproken voor iedereen die meehielp het jubileumjaar van de TH Rijswijk tot een succes te maken. Als dank voor hun inspanningen ontvingen deze 'persoonlijkheden' een personal organizer. (Irma Gosliga)

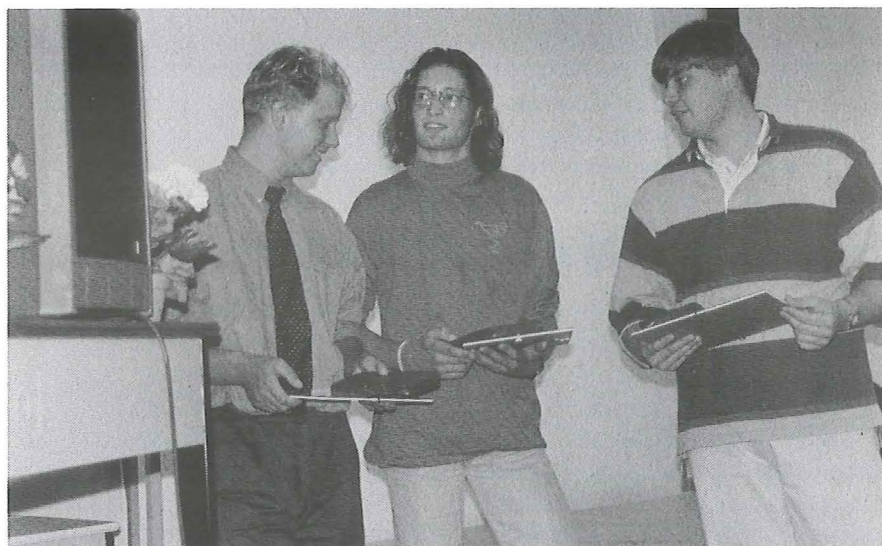

foto: Paul Witte

Van 25 jaar, heel bijzonder naar de 50 jaar?

Diploma-uitreiking

Tweehonderdvijfentwintig pas afgestudeerde ingenieurs aan de Technische Hogeschool Rijswijk ontvingen op donderdag 13 juli en vrijdag 14 juli in de nieuwe vleugel van het hogeschoolgebouw hun diploma: 81 studenten Technische Bedrijfskunde, 62 studenten

Elektrotechniek, 26 studenten van Technische Natuurkunde en 55 studenten Werktuigbouwkunde.

Bij de opleiding Elektrotechniek werd de laatste maanden een groot aantal vacatures gemeld. Vandaar dat zij op de woensdag, voorafgaande aan de

diploma-uitreiking een kleine banenmarkt organiseerde voor haar vierdejaars studenten. Een initiatief dat door de deelnemende bedrijven en eigen studenten gewaardeerd werd. (Irma Gosliga)

Wegens succes geprolongeerd

Wegens het grote succes van de introductiedagen voor propedeusestudenten Technische Bedrijfskunde vorig jaar, is besloten dit initiatief dit jaar voort te zetten. De introductie is gericht op kennismaking met de hogeschool, de studie en het bedrijfsleven. Voor studenten Technische Bedrijfskunde is het belangrijk dat ze in het begin van hun studie referentiemateriaal over de werking van organisaties krijgen, zodat ze de later aangereikte theorieën makkelijker kunnen plaatsen.

In het kader van deze introductie heeft de opleiding excursies georganiseerd naar vier bedrijven: N.V. Elektriciteitsbedrijf Zuid-Holland (EZH) in Voorburg, Nefkens Eurodam B.V. in Schiedam, het Provinciehuis Zuid-Holland in Den Haag en Sijthoff Pers in Rijswijk. Hieronder een korte indruk van dit laatste bedrijf.

Sijthoff Pers houdt zich bezig met het verzamelen, selecteren, vermenigvuldigen en distribueren van informatie. De verspreiding ervan vindt vooral plaats via de dagbladen (waaronder de Haagsche en de

Goudsche Courant) en huis-aan-huis bladen. Sijthoff is een zogenaamd kettingbedrijf. Dit houdt in dat de verschillende afdelingen, zoals de deelredacties, de eindredactie, de opmaak-afdeling, de drukkerij etc. pas aan de slag kunnen als de voorgaande afdeling in de ketting klaar is.

Dus, min of meer vergelijkbaar met de studiefasen bij Technische Bedrijfskunde. Je begint met de propedeuse. Wanneer je die hebt afgerond, stroom je door naar Hoofdfase 1.

foto: Astrid Jansen

Als je die hebt doorlopen en minimaal 46 studiepunten hebt gehaald, word je toegelaten tot Hoofdfase 2. In deze 'studie-ketting' zijn periodes opgenomen waarin je in aanraking komt met het bedrijfsleven, alwaar je de geleerde theorie toepast in de praktijk. Het in de praktijk geleerde heb je weer nodig om de theorie van je vakken hier op school goed te kunnen begrijpen. Of zoals Diana Ross al zong: "You're in the middle of a chain reaction!" (Astrid Jansen)

Studenten gaan ondernemen

Wil je dit jaar met medestudenten een eigen bedrijf starten? Dat kan! Vlak vóór de zomervakantie heeft de TH Rijswijk zich ingeschreven als deelnemer aan het project 'Mini-Ondernemingen', dat gecoördineerd wordt door de Stichting Mini-Ondernemingen Nederland.

Een Mini-Onderneming is een onderneming met een levensduur van één studiejaar. De onderneming wordt opgezet door een groep studenten van 16 tot 25 jaar, die een beroepsopleiding volgen op MBO- of HBO-niveau. Gedurende de bestaansperiode worden binnen de Mini-Onderneming alle met de uitoefening van de onderneming samenhangende functies door de deelnemers zélf ingevuld: management, administratie, produktie, marketing en verkoop. De Mini-Onderneming wordt direct na de zomervakantie gestart en vraagt van iedere deelnemer ongeveer twee tot vier uur week per week (vrije) tijd.

Aan één Mini-Onderneming kunnen zo'n 12 tot 25 studenten deelnemen. Alle instructies over de opzet en de uitvoering van de Mini-Onderneming worden beschikbaar gesteld in een overzichtelijk handboek. De 'Mini-Ondernemers' bepalen zelf welk produkt zij gaan leveren, kiezen zelf een naam voor hun onderneming, kiezen hun eigen managementteam, zorgen voor hun eigen bedrijfskapitaal door de verkoop van aandelen en zetten zelf de organisatie op om hun produkt te maken en te verkopen. Zij krijgen te maken met werkelijke problemen, oplossingen, teleurstellingen en successen. Aan het eind van het studiejaar wordt de balans opgemaakt en verantwoording afgelegd aan de aandeelhouders. Na afrekening met de aandeelhouders wordt de Mini-Onderneming ontbonden. In hun activiteiten worden de Mini-Ondernemers begeleid door ervaren adviseurs uit het bedrijfsleven. Iedere Mini-Onderneming heeft een mentor in de persoon van een (oud-)onder-

nemer en een NOvAA-accountant, die de deelnemende Mini-Ondernemers met raad en daad bijstaan. Vanuit de school worden de Mini-Ondernemers begeleid door een docent, die ook zorgt voor een juiste afstemming van het leerprogramma op de activiteiten van de Mini-Ondernemers en een goede samenwerking tussen de Mini-Onderneming en de schoolorganisatie. Mits de prestaties van de Mini-Ondernemers voldoen aan de daarvoor door de Stichting Mini-Ondernemingen Nederland gestelde criteria, ontvangen de Mini-Ondernemers na beëindiging van de Mini-Onderneming een certificaat. Bij steeds meer bedrijven en organisaties betekent dit certificaat een 'prae' bij het solliciteren.

Is dit voor jou de uitdaging om in het bedrijfsleven te functioneren? Schrijf je dan snel in want 'we zijn alvast begonnen!' (Jan-Willem Weijers en Peter Menger)

Voor meer informatie en voor inschrijving als deelnemer kun je terecht bij Peter Menger, kamer 325, tel (070) 3401 349.

Op de stageplek

Terwijl sommigen de vakantie hebben doorgebracht in het warme zand van Spanje, anderen wellicht 'gehiked hebben' in de desolate natuurgebieden van Schotland, zijn er ook studenten die deze periode in het teken van hun studie hebben doorgebracht. Dat dit niet minder leuk is blijkt uit de verhalen van de studenten Elektrotechniek Arno van Wingerden, Lennart Sas en Ed Gouweloos.

Arno en Lennart ontwikkelen een computerspelletje bij een bedrijf in de Verenigde Staten; Ed loopt stage bij Siemens in München. Een kort berichtje van hen.

Arno en Lennart: cool en Dutch

Vanaf begin augustus lopen wij stage bij Epic MegaGames in Rockville (VS). Een bedrijf dat entertainment software voor de PC ontwikkeld en uitgeeft. We werken hier aan de ontwikkeling van een computerspel. Alles wat we doen of laten zien wordt beantwoord met 'cool', 'awesome' enz... Niet dat alles zo perfect is, maar dit is typisch Amerikaans. Ze reageren vaak enorm enthousiast en weten je op te hemelen. Na een poosje kom je erachter dat ze tegen alles 'cool' en 'awesome' zeggen en dan verliest het wel z'n waarde. Maar misschien komt het nog van pas bij de stagebeoordeling.

Opvallend zijn de Amerikaanse eetgewoontes. Sylvia, een van de telefonistes hier, heeft ons toevertrouwd dat de gemiddelde Amerikaanse man beter het nummer van

Dominos Pizza uit zijn hoofd kent dan dat van zijn moeder. De Amerikaanse keuken gaat niet veel verder dan pizza en hamburger. Deze restaurants zijn dan ook uitermate vriendelijk geprijsd en maken het voor ons onaantrekkelijk om zelf te koken. Dat hebben we deze maand dan ook nog maar één keer gedaan.

Omdat ons stagebedrijf in de buurt van Washington DC ligt, hoeven we ons in het weekend niet te vervelen. Washington is een van Amerika's cultuurrijkste en meest toeristische steden. Een bezoekje aan het Smithsonian is dan ook een echte aanrader (Smithsonian is de naam van de stichting die bijna alle musea in beheer heeft). Naast onze culturele uitspattingen hebben we ook nog andere bezigheden, zoals bergbeklimmen of uitgaan met au-pairs in Georgetown. Wat ons hier vaak bij opvalt is dat Nederland duidelijk geschiedenis heeft gemaakt, het woordje 'Dutch'; kom je dan ook veelvuldig tegen, iets wat ons nationalistisch hart goed doet.

Bij een stage in het buitenland komt meer kijken dan een stage in Nederland. Je moet van alles regelen en je bent redelijk afhankelijk van het bedrijf. Wij hebben geluk gehad, in ons geval heeft het bedrijf gezorgd voor een appartement, een auto en zakgeld. Eén ding is zeker, we hebben het hier prima naar onze zin en we steken er ook nog wat van op. Wij raden het iedereen aan die de kans krijgt.

Ed: monochronisch

Als je het aankunt om radicaal van een polychronische naar een monochronische arbeidscultuur over te stappen, dan is Siemens in Duitsland zeer interessant. Monochronisch houdt in dat alles uitvoerig wordt gepland en dat iemand zich maar met één probleem tegelijk bezig houdt. Verder houden de Duitsers privé en werk absoluut gescheiden en is de humor vaak ver te zoeken. Op het eerste gezicht zou je kunnen denken dat het geheel oersaai is. Niets is minder waar. Het is zeer interessant om een geheel andere

arbeidscultuur en mentaliteit te ervaren. Hoewel Duitsland in principe 'naast de deur' is, kun je spreken van een wereld van verschil.

Waarschijnlijk het belangrijkste en leerzaamste is de tijd die je niet op je werk doorbrengt. München is een wereldstad met een veelvoud aan musea en andere bezienswaardigheden. Veel kunst, cultuur en vooral vermaak. Je wordt ook door je begeleiders geadviseerd om vooral veel dingen te ondernemen en weekendreizen naar de buurlanden te maken. Dit alles in het kader van 'zorg in ieder geval dat je het leuk hebt gehad'. Natuurlijk mag niet worden vergeten dat Duitsland een bierland is, dit is ook duidelijk te merken aan het aantal biergartens in München. Samengevat zou je kunnen zeggen dat deze periode waarschijnlijk interessanter is dan een vakantie in het 'zonnige zuiden'. Je hebt minstens evenveel plezier en je leert ook nog een heleboel.

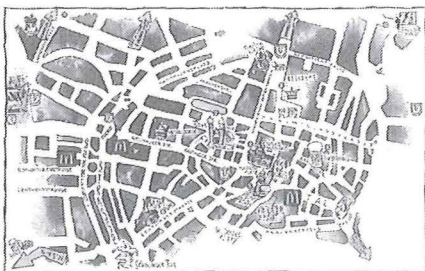
(Dionne Mastwijk)

Wil je een stage in het buitenland volgen, raadpleeg dan altijd eerst je stagecoördinator. Voor meer informatie over het buitenland kun je maandag tot en met donderdag terecht bij Dionne Mastwijk, Coördinator Internationalisering, kamer 122, tel. (070) 3401888.

Ga niet onderuit

- Inschrijven voor tentamens is verplicht. De deadline voor de eerste tentamenperiode (week 44, na de studieverlofweek) is vrijdag 17.00 uur in lesweek 3.
- Vrijstellingen kun je alleen aanvragen in de eerste lesweek. Houdt hiermee rekening als je begint aan het tweede kwartaal.
- Een onderwijseenheid is pas gehaald als je gemiddeld 6,0 staat.

Meer informatie over de belangrijkste wijzigingen in het onderwijssysteem op pagina 12 van dit blad.

Het einde van de opleiding als begin van een nieuw leerproces

De eeuwige student

Eens was het behalen van een diploma van een hogere opleiding het eindstation van een jarenlang proces van een al dan niet moeizame studie. De verkregen titel garandeerde een voorspoedige carrière, waarbij het gekozen opleidingsinstituut vooral van invloed was op het startniveau van de loopbaan. De tijd van educatieve pensionering voor het dertigste levensjaar is echter definitief voorbij.

In een tijd dat het hoger onderwijs jaar in jaar uit geconfronteerd wordt met een onstelpbare bezuinigingsdrang van de overheid nemen de aan dit onderwijs gestelde eisen toe. In steeds kortere tijd moet een steeds groter aantal theorieën uit een scala van disciplines behandeld worden. De tijd lijkt rijp voor een herpositionering van het hoger onderwijs. Aan welke eisen kan dit onderwijs tegemoet komen, en van welke problemen dient zij zich bewust afzijdig te houden? Om een dergelijke fundamentele vraag te kunnen beantwoorden moet gekeken worden naar de trends die zich afspelen binnen het Europese bedrijfsleven en de behoeften die daaruit voortkomen. Een tweetal van deze trends wil ik hier noemen.

Allereerst is daar nog altijd schaalvergroting. Fusies en overnames bepalen ook in de jaren negentig het bedrijfseconomische beeld. Anders dan in de jaren zeventig en tachtig gaat dit echter niet gepaard met diversiteit, maar richten organisaties zich in tegendeel steeds meer op 'core competence'.

Een tweede trend is het proces van 'business process (re)design'. Reden tot het opnieuw inrichten van de administratieve organisatie is onder andere 'quality assurance' (ISO-certificering). Maar ook technologische ontwikkelingen kunnen hieraan ten grondslag liggen. Implementatie van een integraal financieel en logistiek software-pakket als SAP bijvoorbeeld noopt bedrijven eenduidige uitspraken te doen over functies en verantwoordelijkheden.

Learning Organization

Beide genoemde trends hebben grote gevolgen voor de mensen in de organisatie. Schaalvergroting leidt veelal tot internationalisering, met verandering van de bestuursproblematiek. Business process redesign leidt tot verandering in werkwijzen

foto: Caroline Beerman

van alle betrokkenen. Interessant is de wijze waarop organisaties inspelen op de veranderingen die plaatsvinden. Hoe zij zich trachten te onderscheiden van hun concurrenten. Naast contingentie-aanpak lijkt zich een nieuwe managementtheorie te ontwikkelen, die van de 'learning organization'.

De learning organization in combinatie met de contingentie-aanpak leidt ertoe, dat bedrijven flexibeler in kunnen spelen op de snelle veranderingen uit hun omgeving. Dit wordt bereikt door mensen op

alle niveaus meer bewust te maken van hun taken en verantwoordelijkheden. Bestaande hiërarchische niveaus worden doorbroken. Besturingsaspecten worden in de uitvoering van werkzaamheden geïntegreerd. Van iedere opdracht dient men zich af te vragen **waarom** de opdracht gegeven wordt (doel), **wat** de opdracht behelst (afbakening) en **hoe** de opdracht uitgevoerd moet worden (plan). Daarbij moet men zich afvragen: "Wat doe ik wel en waarom, en wat doe ik niet en waarom niet". De huidige informatietechnologie maakt het daarbij mogelijk om 'scenario's' en 'ervaringscijfers' vast te leggen, ten behoeve van het leerproces. Een voorbeeld. Als ik een belastingbiljet goed wil invullen, zal ik de moeite moeten nemen om alle

vragen nauwkeurig te bestuderen. Dit kost een hoop tijd. Als ik echter vastleg dat bepaalde vragen niet relevant zijn, zal in een volgend jaar het invullen een stuk sneller gaan, omdat ik kan profiteren van de opgedane ervaringen. Ik moet dan wel vastleggen waarom een bepaalde vraag niet relevant is. Indien ik bijvoorbeeld niet vastleg, dat de F.O.R. niet relevant is, omdat ik geen eigen bedrijf heb, dan ontstaat een leerproces dat fouten tot gevolg kan hebben. De voorwaarden (het hebben van een eigen bedrijf) kunnen immers veranderen.

Op het moment dat in meer situaties voorwaarden gelijk zijn kan een scenario ontworpen worden (het E-biljet in dit voorbeeld). Het hebben van een scenario leidt er niet automatisch toe, dat het werk sneller wordt uitgevoerd, maar het voorkomt dat een aantal overbodige activiteiten wordt uitgevoerd.

Learning people

De learning organization heeft behoefte aan 'learning people'. Aan mensen die bereid zijn een continu leerproces te ondergaan. Opleidingen zijn aan inflatie onderhevig (een duidelijk voorbeeld is de AMBI-opleiding). Titels als zodanig hebben slechts waarde bij de overheid. Kon je twee jaar geleden een seminar organiseren door object-oriëntatie te roepen, nu valt daarmee geen droog brood meer te verdienen. Het hoger onderwijs moet zich bewust zijn van de korte levenscyclus van opleidingsbehoeften ten behoeve van specifieke werkplekken, en zich daar afzijdig van houden. Momenteel staat ISO-certificering

sterk in de belangstelling. Op het moment dat alle grote organisaties gecertificeerd zijn valt het onderscheidend vermogen weg en daarmee de grootste waarde van dit certificaat.

Learning University

Een somber beeld. Want leidt deze afzijdigheid aan modernistische items niet tot generalistische opleidingen en tot vervlakkings? Het antwoord is ja en neen. Met een studieduur van vier jaar, elkaar steeds sneller opvolgende veranderingsimpulsen en alsmaar voortgaande bezuinigingen is het niet alleen onmogelijk allerlei trends op de voet te volgen, het is ook onverstandig. De kans op tijdelijk waardevol specialisme is te groot. Maar er liggen kansen voor die instituten die het begrip learning organization reeds gestalte geven tijdens de studieperiode. Die learning people afleveren in plaats van 'learned people'. Die opleidingsprogramma's ontwikkelen waarin het leren zelf centraal staat.

Dit is mogelijk door de theoretische basisstudie aan te vullen met prikkelende case-studies.

Deze moeten de ruimte bieden om fouten te maken, en de studenten uitdagen om van die fouten te leren. Hierdoor leren zij hun oplossingsrichtingen te motiveren, waarbij zij zich terdege bewust moeten zijn van de waarschijnlijk unieke strekking van de oplossingen.

Instituten die er in slagen mensen af te leveren die niet alleen het geleerde in praktijk willen brengen, maar bovenal de praktijk willen leren mogen zich verzekerd weten van een vooraanstaande positie in de komende jaren. (Marcel Brinkhof)

Marcel Brinkhof studeerde in 1985 af als ingenieur Technische Bedrijfskunde aan de Technische Hogeschool Rijswijk en is werkzaam bij Cap Volmac Opleidingen. De afgelopen jaren is hij regelmatig betrokken geweest bij het opstellen, ontwikkelen en uitvoeren van complete opleidingsprogramma's voor grote organisaties.

'Spring uit het raam'

In mijn werk als opleider kom ik dagelijks in contact met mensen die het leren verlerd zijn. Die gewend zijn dat anderen de beslissingen nemen. Als ik hen vraag waarom een bepaalde training gevolgd wordt luidt het antwoord maar al te vaak: 'Omdat het moet van de baas'. Dat deze doellose studenten onmogelijk een optimaal rendement uit de training kunnen halen is voor de werkgevers van deze mensen nog één van de kleinere problemen. Want de motivatie die zij tijdens de training tonen, spreiden zij ook in hun dagelijks leven ten toon.

Enige jaren geleden ontmoette ik iemand tijdens een workshop die beweerde alles te doen wat zijn baas hem opdroeg: 'Als mijn baas tegen me zegt "spring uit het raam", dan spring ik uit het raam'. 'Maar dat kun je nog wel plannen', zei ik. 'Hoezo plannen?', vroeg hij, 'als hij zegt "spring", dan spring ik'. 'Maar dat kun je nog wel plannen', gaf ik wederom ten antwoord. 'Dat begrijp ik niet.' 'Nu als hij zegt "spring uit het raam", dan heeft hij daar een bepaald doel bij. Dat doel zal zeker **niet** zijn dat hij van je af wil, want daar heeft hij wel eenvoudiger middelen voor, die minder rompslomp vergen. Als je dus vraagt: "Baas, waarom wil je dat ik uit het raam spring", dan **zou** het kunnen zijn dat hij tegen je zegt: "Nou weet je wat het is, Van Zanten, als ik tegen jouw collega's iets zeg, dan knikken ze allemaal braaf, maar als het op uitvoeren aankomt, dan doen ze niets. Daar heb ik zo verschrikkelijk de balen van, dat ik een voorbeeld wil stellen. Dat als ik iemand een opdracht geef van spring uit het raam, dat hij dan ook springt". Dan is het maar goed dat je nog niet gesprongen bent, want het effect zou nihil geweest zijn zonder de aanwezigheid van die collega's. Pas als je weet wat het doel is (motivatie) en duidelijkheid hebt over de opdracht (springen) kun je gaan nadenken over de uitvoering.

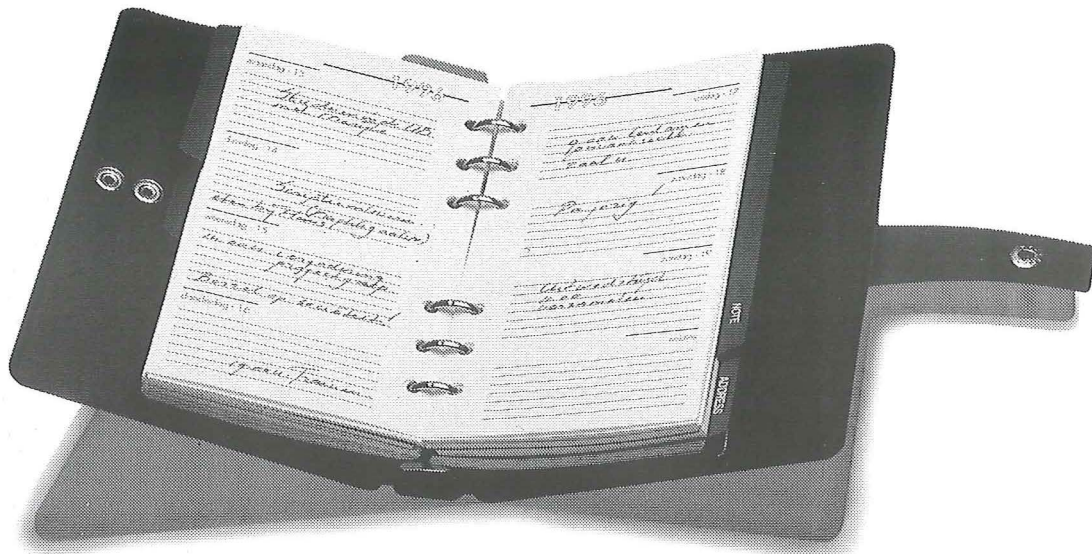
Je zal dus een tijdstip moeten kiezen, waarop iedereen aanwezig is. Je kan nadenken over de manier van springen; of je wilde bewegingen maakt, ijselijke kreten slaakt of iets dergelijks. Je kan overwegen een proefsprong te maken en welke hulpmiddelen je daarbij nodig hebt (vangnet) om de eigenlijke sprong daarna te kunnen maken. Kortom, je plant je opdracht en je weet één ding zeker als je uiteindelijk te pletter valt: door dit korte planningsproces is het effect voor de opdrachtgever vele malen groter geweest, dan als je direct de opdracht had uitgevoerd.'

Het hoeft nauwelijks enig betoog dat ik daarna in Van Zanten een uitstekende cursist heb mogen begeleiden.

Vervlakkings of profilering

Het thema van een essay-wedstrijd, die begin dit jaar werd uitgeschreven. Tijdens de forumdiscussie over hetzelfde onderwerp op 19 mei jl. werden de prijswinnaars van deze wedstrijd bekend gemaakt. Winnaar in de categorie studenten was Rolf Verlaan, derdejaars student Werktuigbouwkunde. Marcel Brinkhof was de winnaar in de categorie afgestudeerden. Ben je geïnteresseerd in de andere essays? Een afdruk hiervan kun je bij Ineke Glaser (bibliotheek) ophalen.

Hoe smeer je 'n student een bankrekening aan?

Open je een studentenrekening bij VSB Bank, dan krijg je een gratis organizer. Hij is navulbaar en gaat heel je studietijd mee. Erg handig dus voor het noteren van je afspraakjes en . . . tentamens bijvoorbeeld.

Maar dat is niet het enige. Bij de VSB Studentenrekening hoort een gratis VSB Europas met PIN-code, zodat je op elk moment van de dag zonder kosten geld uit de muur kunt halen. Je mag tot f 2.000,- rood staan. Verder kun je ook de VSB Card, een handige creditcard, aanvragen en heb je recht op voordelige verzekeringen, speciaal samengesteld voor studenten. Hiervoor hoeft je alleen je WSF-toelage (studiefinanciering) op je VSB Studentenrekening te laten bijschrijven. Als je ook wel zo'n handige organizer (en bankrekening natuurlijk!) kunt

gebruiken, vul dan meteen de bon in of kom naar een kantoor van VSB Bank. Bellen kan ook: VSB Telebank **06-0331** (gratis).

Antwoordcoupon

27

- Ja, open voor mij een VSB Studentenrekening. Ik ontvang hiervoor de gratis Organizer.
- Ja, stuur mij meer informatie over de VSB Studentenrekening.

Naam: _____ Voorletters: _____ M/V

Adres: _____

Postcode/Woonplaats: _____

Telefoonnummer: _____

S.v.p. opsturen in een ongefrankeerde envelop naar VSB Telebank, Antwoordnummer 4300, 3500 EV Utrecht.

VSB•BANK

Daar kom je verder mee.

Water en vuur komt dichterbij

Van 9 tot en met 13 oktober bezoeken zo'n 750 leerlingen uit 3 HAVO/VWO onze hogeschool in verband met de Scholierenmanifestaties van de Wetenschap en TechniekWeek. Het is leuk dat zoveel scholen belangstelling tonen voor de TH Rijswijk. Maar het is geen gemakkelijke opgave om voor zo'n groot aantal leerlingen doe-activiteiten te organiseren. En dat terwijl de lessen zoveel mogelijk door moeten gaan. Bij de vier opleidingen wordt dan ook met man en macht gewerkt om

foto: Paul Witte

alle projecten op tijd klaar te krijgen. Hopelijk gaan alle leerlingen met een goede herinnering aan onze hogeschool naar huis. (Liesbeth van der Esch)

Overzeese samenwerking

Zo'n zeventuizend kilometer zijn ze gescheiden en toch gaan ze samenwerken. Vrijdag 1 september 1995 hebben de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) en de Technische Hogeschool Rijswijk een samenwerkingsovereenkomst ondertekend. President-curator van de UNA, ir. H.S. George en de voorzitter van de Centrale Directie van de TH Rijswijk, drs. J.P.L.M. Michalides, klonken om negen uur 's ochtends al het glas.

Van links naar rechts mr drs E.B.N. de Los Santos, drs J.P.L.M. Michalides, Voorzitter Centrale Directie, mr A.W.P. van Cuyck, projectleider, ir H. George, president-curator, ir R.N.H.J. v.d. Ven, projectleider, mr E.L. Joubert, ex rector-magnificus, dr R.E. Silberie, rector magnificus.

foto: Paul Witte

Momenteel ronden veel Antilliaanse techniekstudenten hun studie af in de Verenigde Staten of in Nederland. Zij doen dit omdat ze graag van de nieuwste technische ontwikkelingen op de hoogte willen zijn. Na hun afstuderen vinden deze studenten vaak in het buitenland een baan. Hierdoor loopt Curaçao goed opgeleide werknemers mis. En dat is jammer, aldus de heer George. Om dit tegen te gaan is innovatie binnen de technische opleidingen van de UNA (Bouwkunde, Civiele

Techniek, Elektrotechniek, en Werktuigbouwkunde) nodig. Door een nauwe samenwerking met de Technische Hogeschool Rijswijk en met het bedrijfsleven op Curaçao wil de Technische Faculteit van de UNA dit bereiken. Voor samenwerking met de TH Rijswijk is gekozen vanwege de kleinschaligheid en de goede naam op het gebied van onderwijsvernieuwing. Wellicht dat in de nabije toekomst Rijswijkse docenten op het Caraïbische eiland voor de collegezaal staan. (Caroline Beerman)

COLUMN

Zin erin

Iedereen heeft wel die ervaring dat, wanneer je met iets leuks bezig bent, de tijd geen rol meer speelt. Ben je in een vervelende situatie, dan lijkt juist de secondenwijzer te kruipen. Daarnaast geloof ik erin, dat je voor leren energie nodig hebt. Is je energie niet gericht op je leerprocessen, dan werken die processen ook niet goed. (Dat laat natuurlijk onverlet dat ook de juiste leerprocessen moeten plaatsvinden.)

De laatste maanden ben ik vaak geconfronteerd met studenten die onderwijsdelen 'niet hoeven te doen'. De eerste vraag die dan bij mij opkomt is: 'O, ja, van wie niet?'

Het is nooit de bedoeling geweest dat je onderwijsdelen laat vallen. Bij het ontwerpen van de opleiding is gekeken naar wat onze afgestudeerden moeten kunnen wanneer ze in het bedrijfsleven met succes hun werk willen verrichten. Wil je een goede ingenieur zijn, dan dien je die leerdoelen te beheersen. Wat wel kan is dat je niet voor alle tentamens een voldoende hebt. Daardoor hoef je niet meteen een minder goede ingenieur te zijn.

Studenten die zich op hun latere baan voorbereiden door onderwijsdelen links te laten liggen zijn bezig hun diploma uit te hollen. Doen veel studenten dit, dan zal de markt snel minder waarde aan onze diploma's gaan toekennen. Dit gedrag is erg ver weg van de school waar ik graag in wil werken.

Mijn droom is een hogeschool-gemeenschap, waar studenten, docenten en andere medewerkers als team bezig zijn om een goed produkt te leveren. Voor studenten is dat het verwerven van de kennis die ze nodig hebben om straks een goede baan te krijgen. Voor docenten is dat het op professionele en eigentijdse wijze vormgeven en begeleiden van de leerprocessen van onze studenten. En dat we, naast wat verder voor zaken in ons leven ook belangrijk zijn, er zin in hebben. Wat we hier doen, dat doen we hier goed. Op die manier, met die energie in ons werk, zal onze hogeschool een plaats zijn waar je graag goed werk levert. Op die manier zullen we ook studenten en docenten trekken die 'er zin in hebben'.

Alleen dan zijn we een unieke school, anders kunnen we net zo goed opgaan in een of ander grijs geheel. Op die manier hebben we een eigen gezicht in de markt, dan zijn we goed in wat we doen. Ik heb er zin in.

Inge

Van het decanaat

Universitaire studie

Wil je na je propaedeuse naar de universiteit of wil je na je afgeronde studie die kant op? Oriënteer je nu al en kom voor informatie bij mij langs.

Dyslexie

De dyslexie-werkgroep is alweer actief, dus let op de aankondigingen op de publicatieborden. Belangstellenden kunnen bij mij informatie krijgen.

Voorlichting

Tijdens de eerste weken van dit studiejaar geef ik algemene voorlichting over studiefinanciering, militaire dienst, inschrijvingsduur, tempobeurs e.d. Let op de aankondigingen van deze bijeenkomsten.

Ziektekosten

Studenten die particulier verzekerd zijn tegen ziektekosten hebben recht op een StudentenStandaardPakketPolis (SSPP). Deze polis kun je afsluiten bij elke ziektekostenverzekeraar. Doe dit wel binnen vier maanden nadat je recht hebt gekregen op studiefinanciering. Meer informatie bij de ziektekostenverzekeraar.

Studiefinanciering

Speciaal voor onze beginnende studenten, maar eigenlijk voor de totale studentenbevolking deze goede raad: bewaar zolang je studeert alle documenten van de IB-groep (Groningen) op volgorde in een map. Maak, als je correspondeert met Groningen, van elk document een kopie en bewaar ook die zorgvuldig. Alleen dan kun je op een goede manier door een steunpunt geholpen worden, als je bij meningsverschillen de strijd met de IB-groep moet aanbinden.

Tempobeurs

Voor elke student, in welk semester dan ook, geldt dit cursusjaar een te behalen norm van 21 studiepunten. Niet voldoen aan deze norm kost je een boel geld!

Vragen? Anton van Hal, decaan, kamer 121.

Ouderejaars let op!

Veranderingen in de onderwijs- en examenregeling

Ten opzichte van de onderwijs- en examenregeling van 1994/1995 zijn de volgende veranderingen van belang:

resultaatschalen

1. Er zijn twee resultaatschalen ingevoerd:
 - . de {0,V}-schaal en
 - . de {0,...,10}-schaal
2. De {0,V}-schaal wordt alleen toegepast als er een marginale toetsing plaatsvindt. De schaal betekent in feite dat zo'n onderwijsdeel verplicht is.

compensatie

3. Compensatie is alleen mogelijk voor dat gedeelte van een onderwijs-eenheid dat een {0,...,10}-schaal kent.
4. Een onderwijseenheid is pas dan in zijn totaliteit voldoende als het gemiddelde 6,0 of hoger is, waarbij de onderwijsdelen met schaal {0,V} met een V beoordeeld moeten zijn.

vrijstellingen

5. Voor vrijstellingen worden pas studiepunten toegekend als voor de rest van de onderwijseenheden voldoende is behaald.
6. Vrijstellingen mogen alleen in de eerste lesweek van een kwartaal door de student worden aangevraagd.
7. Voor vakken waar vrijstelling voor is verleend mag geen tentamen meer gedaan worden.

inschrijving voor tentamens

8. Een student wordt aan het eind van elk semester automatisch een semester hoger geplaatst, tenzij de studieadviseur in overleg met de student anders beslist. Voor dat semester behoeft een student zich niet in te schrijven voor een tentamen. Als hij/zij echter aan een tentamen van een ander semester deel wil nemen moet hij/zij zich wel inschrijven, uiterlijk aan het eind van de derde lesweek van een kwartaal.

hoogste cijfer telt

9. In een semester krijgt de student twee kansen. Daarvoor geldt dat het hoogste cijfer telt.
10. Doet een student echter een semester later weer een tentamen voor hetzelfde vak, dan vervallen de voorgaande resultaten, maar geldt weer dat er twee kansen zijn en dat het hoogste cijfer telt.
11. Alleen onderwijsdelen waar een 5 of lager (voor H4 7 of lager) voor behaald is, mogen overgedaan worden.

Voor meer informatie, lees de TH-Gids.

Van P.R. & Voorlichting

Ja leuk, een avondje voorlichten

Soms vragen HAVO-, VWO of MTS-scholen aan hun ex-leerlingen om voorlichting te geven over onze hogeschool. Logisch, want wie kan beter informatie verschaffen dan een student(e), die zelf een opleiding op de TH Rijswijk volgt. Wij zijn blij als je ja zegt en ambassadeur van de hogeschool wilt zijn. Word je gevraagd, kom dan langs voor folders en goede tips (kamer 113).

AGENDA

9 t/m 13 oktober

Wetenschap & TechniekWeek (zie pag. 11)

Gegevens voor de agenda kun je deponeren in de brievenbus van TèHaèR-Info! (in de hal naast het 'smoelenbord').

PERSONALIA

In dienst

15 augustus 1995, Erik Kruidier (docent Werktuigbouwkunde)

1 september 1995, Joke Langenberg (lid Centrale Directie)

1 september 1995, Willem Bilderbeek (praktikumassistent Elektrotechniek)

1 september 1995, Robert Brilmayer (praktikumassistent Elektrotechniek)

Uit dienst

1 juni 1995, Peter Huguenin (staf-functionaris)

Jan van Driel (onderwijskundig adviseur)

Felicities voor

Simone van Aperen (secretaresse Werktuigbouwkunde) en Robert Schavemaker naar aanleiding van hun huwelijk op 20 juli jl.

Peter Bakker (docent Technische Natuurkunde), Jan Blankespoor (docent Werktuigbouwkunde), Wim Coenders (docent Technisch Natuurkunde) en Ad Groenendijk (docent Elektrotechniek) met hun 25-jarig dienstverband.